

10. Odpoved' ministra kultúry Slovenskej republiky M. Maďariča na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky J. Viskupiča podanú 7. júna 2012 vo veci zámerov legislatívnej úpravy v oblasti autorského práva

*Minister kultúry
Slovenskej republiky*

Marek MÁDARJČ

SEKRETARIÁT PREDSEDU NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY		
Dátum zaevidovania:	12.07.2012	
Číslo spisu:	PREDS-399/2012	
Listy:	113	
Prílohy:		
RZ	ZH	LU

V Bratislave 11. júla 2012
Číslo: MK-1843/2012-10/9875

Vážený pán poslanec,

dňa 13. júna 2012 mi bola predsedom Národnej rady Slovenskej republiky postúpená Vaša interpelácia, ktorej podnetom bol medializovaný prípad obce Pohorelá a organizácie kolektívnej správy práv SOZA, Slovenského ochranného zväzu autorského pre práva k hudobným dielam, ako aj súvisiace plánované legislatívne aktivity Ministerstva kultúry Slovenskej republiky v oblasti autorského práva a práv súvisiacich s autorským právom.

V predmetnej interpelácii ma žiadate o vysvetlenie nasledujúcich okruhov otázok.

1. Vzhľadom na potrebu flexibilnej reakcie a napriek zámeru Ministerstva kultúry Slovenskej republiky vykonáť čiastočnú úpravu Autorského zákona (Rámcový plán legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na VI. volebné obdobie) z dôvodu potreby transpozície Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/77/EÚ z 27. septembra 2011, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2006/116/ES o lehote ochrany autorského práva a niektorých súvisiacich práv v informačnej spoločnosti, plánuje sa ministerstvo pri potrebe otvárania Autorského zákona v zmysle zapracovania transpozícii venovať aj problematike používania verejných licencí (tzv. Creative Commons)?
2. Rovnako aj zámer komplexnej rekodifikácie autorského práva vo IV. štvrtroku 2014, ktorý je deklarovaný v Rámcovom pláne legislatívnych úloh vlády SR na VI. volebné obdobie neodráža potrebu flexibilnej reakcie v zmysle úpravy fungovania majetkových práv domácich a zahraničných autorov, hromadné licenčné zmluvy, a teda fungovanie organizácií kolektívnej správy autorského práva. Vzhľadom na nevyhovujúcu právnu úpravu, ktorú kritizujú autori, samotné organizácie kolektívnej správy autorského práva ako aj používateľia sa javí zamýšľaný časový horizont v stanovenom pláne legislatívnych úloh vlády (2,5 roka) ako neopodstatnené dlhé. Vie si ministerstvo predstaviť otvoriť túto otázkou v rámci komplexnej rekodifikácie, alebo z dôvodu urgentnej reakcie riešiť ju prioritne a zvlášť v termíne pred IV. štvrtrokom 2014?
3. Aké iné opatrenia mieni Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky priať v najbližšej dobe, aby sa už podobná absurdná situácia, aká vznikla pri inšpekcii v obci Pohorelá, v budúcnosti neopakovala aj v iných obciach na Slovensku?

Vážený pán poslanec, dovoľte mi reagovať na vyššie uvedené otázky.

Ad 1)

Na niektoré impulzy v oblasti autorského práva bude potrebné reagovať v skoršom časovom horizonte ako je plánovaná rekodifikácia autorského práva, a to formou „malej novely“ autorského zákona. Ide predovšetkým o potrebu transpozície smernice Európskeho parlamentu a rady č. 2011/77/EÚ, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2006/116/ES o lehote ochrany autorského práva a niektorých súvisiacich práv (smernica zavádza najmä predĺženie lehoty ochrany pre záznamy umeleckých výkonov a pre zvukové záznamy zo súčasných 50 na 70 rokov). Transpozičná doba tejto smernice je do 1.novembra 2013.

Ďalšou naozaj pálčivou oblasťou, ktorú bude ministerstvo v uvedenej „malej novele“ autorského zákona legislatívne riešiť je práve aj problematika verejných licencií. Ide predovšetkým o umožnenie legálneho používania chránených obsahov v digitálnom prostredí v situácii, keď nositeľ práv sám prejaví vôľu a súhlas, aby k takému použitiu došlo aj napriek tomu, že takýto súhlas nemá vopred presne stanoveného adresáta (napr. tzv. licencie Creative Commons). Autorský zákon v súčasnosti v § 40 ods. 2 ustanovuje pre licenčnú zmluvu, ktorá je jediným nástrojom udelenia súhlasu na legálne použitie akéhokoľvek predmetu ochrany podľa autorského zákona, obligatórnú písomnú formu, čo v praxi spôsobuje nemožnosť využitia verejných licencií, ktoré zo svojej podstaty nie sú nikdy uzatvárané v písomnej forme.

Ad 2)

V súčasnosti platný zákon č. 618/2003 Z. z. o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom (autorský zákon) v znení neskorších predpisov bol viackrát novelizovaný, avšak momentálne vo viacerých smeroch nezodpovedá požiadavkám vyplývajúcim z praxe, ako aj z napredovania informačných technológií a predovšetkým on-line prostredia. Túto situáciu už nie je možné vyriešiť iba čiastkovou novelou. Aj preto sa vláda Slovenskej republiky v Programovom vyhlásení vlády Slovenskej republiky na roky 2012-2016 zaviazala, že pripraví rekodifikáciu autorského práva s cieľom prispôsobiť právnu úpravu súčasným európskym trendom tvorby, šírenia, používania a ochrany autorských diel, umeleckých výkonov, zvukových záznamov, vysielaní a databáz. Pozornosť sa pritom bude venovať najmä procesom masovej digitalizácie a sprístupňovaniu kultúrneho dedičstva Slovenskej republiky širokej verejnosti, s dôrazom na implementáciu európskeho práva. Účelom tejto rekodifikácie autorského práva by v prvom rade malo byť prispôsobenie právnej úpravy aktuálnym výzvam informačnej poznatkovo orientovanej spoločnosti, sprístupnenie chránených obsahov a možnosť nakladania s chráneným obsahom v on-line prostredí. Nová úprava by však mala viesť aj k odstráneniu niektorých terminologických a aplikačných nedostatkov, na ktoré poukázala prax, a ktoré následne často viedli k masívnej medializácii. V neposlednom rade bude potrebné reagovať aj na potrebu zvýšenia miery transparentnosti pri výkone kolektívnej správy práv, ako aj zefektívnenia výkonu dohľadu ministerstva nad organizáciami kolektívnej správy práv.

Ked'že rekodifikácia je značne časovo náročný proces, ktorý okrem prípravy samotného zákona predpokladá aj prípravu a schválenie legislatívneho zámeru, nový autorský zákon pravdepodobne nadobudne účinnosť až v roku 2015. Navyše je potrebné dodať, že Európska komisia v súčasnosti pracuje na dvoch nových smerniciach v oblasti autorského práva, ktoré by mali harmonizovať problematiku osirelých diel (diel, ktoré sú sice autorskoprávne chránené, ale autor ktorých nie je známy alebo ho nemožno nájsť) – pripravovaná smernica o určitých povolených spôsoboch použitia osirelých diel – a problematiku kolektívnej správy práv. Prijatie uvedených nových smerníc je možné očakávať v roku 2013, resp. 2014, a teda aj z tohto hľadiska by nebolo účelné predbiehať našimi

legislatívnymi prácmi prijatie týchto smerníc, ktoré v daných oblastiach zjednotia rôzne, v národných legislatívach členských štátov doteraz uplatňované, princípy a inštitúty.

Ad 3)

Ako som sa vyjadril na tlačovej konferencii k danej veci, ministerstvo v tejto súvislosti pripravilo poslanecký návrh na novelu autorského zákona, ktorý by mal byť predložený na júlovú schôdzu Národnej rady Slovenskej republiky.

S pozdravom

~~Vážený pán
Jozef Viskupič
poslanec
Národnej rady Slovenskej republiky
Bratislava~~

Co.: Pavol Paška, predseda Národnej rady Slovenskej republiky